

KÖZGAZDASÁG

Pestmegyében már szép eredménnyel termeltek rizst

A földmívelési miniszter Magyarországon is meg akarja honosítani a rizstermelést, főleg olyan területeken, amelyek eddig nagyfokú nedvességük folytán gabonatermesztésre alkalmatlanok voltak. Külön bizottságot szervez a miniszter, mely ki fogja kutatni a rizstermesztésre alkalmas területeket és ott felállítja a kísérleti telepeket. Egyes helyeken néhány holdas területeken a földmívelési minisztérium fogja fizetni a rizstermesztés minden költségét.

Hazánkban néhány évvel ezelőtt a nagykáti járáshoz tartozó Farmoson már próbálkoztak rizstermeléssel és háromévi kísérletezés után Szabó Lajos vezetése alatt meglehetősen szép eredményt értek el. Egyik évben, mikor alacsony vízzel árasztották el a vetéseket, holdanként átlag 20 mázsás szemettermést tudtak elérni. Ez a legjobb minőségű rizs volt, mert ha a kevésbé használható szemetet is figyelembe vesszük, egy holdra átszámítva, 24 mázsás volt a termés. Sikert a rizs tenyésztését is megpróbálták, mert már szeptemberben le lehetett aratni a rizst, amelynek érési ideje a régebbi kísérletezések szerint október hónap volt.

Ez a kísérlet is azt bizonyítja, hogy a kormány terve valóssággá válik és nincs komolyabb akadálya annak, hogy az eddig kihasználatlan területeket rizstermesztésre hasznosítsuk.

A Budapest—Ujpest—Rákospalotai Villamos Közúti Vasút Részvénytársaság október 31-én tartotta meg 1925. és 1926. üzletévi rendes közgyűlését. Folkusházy Lajos elnöklésével és Rohrmann István állandó miniszteri biztos részvételével. A közgyűlés egyhangúlag megállapította a BUR vasút megnyitójának mérlegét, valamint az 1925. és 1926. üzletévi mérleget és zárszámadást, az igazgatóságának és a felügyelőbizottságának a felmenit megadta. Az 1927. évre az eddigi igazgatóságot és felügyelőbizottságot választották meg. Ugyancsak egyhangú határozattal jóváhagyta a közgyűlés az igazgatóságot arra, hogy a BUR vasút üzemének vitelére a társaság engedélyidejének lejártáig megállapodást kössön a BSKRT-tal. A kisebbségi részvényesek indítványára egyhangúlag közönetet szavaztak az elnöknek és az igazgatóságnak eredményes működésükért. Folkusházy Lajos elnök az igazgatóság nevében közönetet mondott, a megjelent részvényeseknek az elismerésért.

Társaság alakult, hogy fákkal ültesse tele az Alföldet. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az év elején megalakította a Faültetők Társaságát. A társaság minden tagja arra kötelezi magát, hogy évente legalább egy facsemőt ültet. Egyre terjed ez a mozgalom, melynek igen nagy jelentősége van, hiszen a Faültetők Társasága százszor tagot számláló hatalmas egyesülévé fejlődik, az újonnan ültetendő fák következtében kert lesz az alföldi homokbuckák helyén. A kamara területén most újabb mozgalom indult meg, hogy egyre több tagot verbuváljanak a Faültetők Társaságának, amely 11 faiskolától kapja nagyobb árendámennyel az általa ültetendő fákat.

Hogyan irtuk a mezei pockokat? Az egyre jobban elszaporodó mezei pockok irtásáról a Magyar Királyi Rovartani Állomás, Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 1. hasznos útmutató és tanácsadó könyvet adott ki, amely példányonként 20 fillérért, az összeg előzetes beküldése mellett kapható.

Gabonapiac. A terménytorzsdén ma az egyes gabonafajták következő árakon keltek el: Búza 30.30—30.95, rozs 27.75—28.20, zab 24—24.50, korpá 17.25—17.50, sörárpa felsőmagyarországi 27—31, egyéb 26—28, köles 23—24, tengeri 24.25—24.50, repce 43—44, lucernamag 180—190, lóheremag 170—180 pengő.

A mai marha- és sertésvásár. A budapesti marhavásárra ma felhajtottak 816 vágómarhát. Lányha irányzat mellett az árak így alakultak: Ökör legjobb 100—124, kivételesen 128—132, középminőségű 82—98, gyenge 56—80, bika jobb 104—116, kivételesen 118—122, közép 90—102, gyenge 72—88, bivaly 62—80, tehén jobb 92—116, kivételesen 120, középminőségű 70—88, gyenge 52—68, kicsontozni való marha 32—52, növedékmarha 60—100 fillér. — A ferencvárosi sertésvásárra 4300 volt a felhajtás. Eladtak előtűlben kilogrammonként könnyű sertést 144—150, középsőt 164—166, nehezet 170—172 fillérért.

Értéktörzsde. Az értéktörzsde mai záró árfolyamai: Magyar Hitel 88, Nemzeti Bank 200, Kereskedelmi Bank 126, Bauxit 428, Kőszén 703, Salgó 74.30, Rima 125.30, Ganz-Danubius 180, Ganz-Villamosági 171.60, Fegyver 300, Ofa 103, Tröszt 43.60, Nova 44, Magyar Cukor 222, Részvénysör 127, Dunántúli sertés 33 pengő.

Mennyit érnek ma a külföldi pénzek? Egy angol font 27.78—27.94, száz cseh korona 16.87—16.95, száz dán korona 152.80—153.40, száz dinár 10—10.6, száz dollár 568.10—570.50, száz francia frank 22.35—22.55, száz hollandi forint 229.45—230.45, száz lengyel zloty 63.80—64.40, száz lei 3.49—3.55, száz lira 31.05—31.25, száz német márká 136.10—136.60 pengő.

PATKÁNY-, EGÉRIRTÓ,

"RATINOL" Biztos hatású irtószer, gyökéren irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Napjainkban utánvéttel szállítja: **RATINOL laboratórium,** Budapest, VII. Murányi-u. 36—38.

Bátán felavatták II. Lajos király emléktábláját

A tolnamegyei Bata községben szép ünnepség keretében avatták fel a napokban a mohácsi vész alkalmával elpusztult II. Lajos király emléket megőrzítő művet.

A Hadtörténelmi Múzeum lelkes igazgatójának, Aggházy Kamillnak kezdeményére a buda—mohácsi útvonalnak azon községei és városai, melyeken az 1526 július 20-án Budáról Mohács felé haladó királyi sereg átvonult, emlékművekkel és emléktáblákkal jelölték meg a szomorú sorsú király és serege emlékét.

Eddig a fejevármegyei Erd, Ercsi és Dunapentele, a tolnavármegyei Tolna és Szekszárd emlékművei és emléktáblái állanak. Most volt a bátai emléktábla felavatása. Hátra vannak még az előkészületben levő adonyi, paksi, dunaföldvári, dunaszekesi és mohácsi emlékművek.

Bátára 1526 augusztus 18-án érkezett a királyi sereg Bátaszéken át Szekszárd felől. Itt választották fővezérül Tomory Pál kalocsai érseket és Szapolyai János erdélyi vajda megérkezéséig Szapolyai György szepesi gróft. Innen ment előre Mohácsra a pápai-lengyel segédsereg kapitánya, Gnojenszky Lénárd, akit az ottani tervezett, de az idő rövidsége miatt már meg nem valósult szekértábor verésével bíztak meg.

II. Lajos király, aki már 1521-ben is járt Bátán, meglátogatta az ottani Szent Mihály arkangyalról elnevezett bencés apátságot, mely csodatevő ereklyéje révén országos hírnév volt, itt meggyón és megáldozott. Másnap a Maczedóniai László pécsi prépost és Maczedóniai György csanádi főispán szekesi birtokán lévő Szent Angyalok templomát látogatva indult Mohácsra.

A leleplezésen színpompás bátai viseletükben megjelentek a község leányai és körülbelül ezerfőnyi ünnepelő tömeg. A Fajth Jenő plébános által celebrált ünnepi szentmise után Markovits Márton községi főjegyző Bata multját ismertette a multból merítve a jövő boldogulásának magyar reményét. Thurner Géza, a Hadtörténelmi Múzeum titkára az intézet igazgatóságának képviselőjeként ismertette az intézet kezdésére emelt hadtörténelmi emlékműveket. Szévald Oszkár tolnavármegyei alispán összetartásra buzdította a község népet.

A község nőinek piros-fehér-zöld koszorúját Keller Mária tanítónő, Mohács városát Éva László városi tanácsnok a Hadtörténelmi Múzeumát Becilacqua Béla dr. helyezték el. A bátai Dalárda Vargha Zoltán református rektor vezetése mellett hazafias dalokat adott elő.

Ugyanekkor ünnepelték a tejellenőrző és törzskönyvesítő bátai körzet megalakulását is.

A soroksárpéteri kút titka

Ujczák Gabriella, egy kassai bútorkereskedő leánya, három évvel ezelőtt Soroksárpéterre költözött. A feltűnően szép leányt szülei kitagadták, mert udvarlója elcsábította. Az ürleány, egyik barátja atyjának, Pallay borbélymesternek házában húzódott meg. Néhány hónappal később megszületett gyermeke, akivel még nagyobb nyomorúság szakadt rá. Állást kapni nem tudott és Pallayék tartották el könyörületből.

A mult héten elbűcsűzött jötevőitől azzal, hogy Budapestben néz valami állás után. Gyermekeivel együtt el is ment, de délután már sirva tért vissza és elzokogta, hogy a vonaton meghalt a gyermeke, akit Budapestben bevitt a halottasházba.

Másnap délelőtti híre terjedt Soroksárpéterin, hogy az egyik kútból két-hároméves gyermek hulláját húzták ki.

Pallayék gyanút fogtak, megnézték a gyermek holttestét és felismerték benne Ujczák Gabriella kisleányát.

Feljelentést tettek a csendőrségnek, amely nyomban letartóztatta a kassai bútorkereskedő leányát. Ujczák Gabriella kétségbeesetten védekezett a vád ellen. Elmondta, hogy gyermeke súlyos beteg volt, meghalt és mivel a temetés költségeire nem volt pénze, azért dobta a kútba a holttestet.

A csendőrség a pestvidéki ügyészségre kísérte a gyilkossággal gyanúsított leányt, akit a vizsgálóbíró letartóztatott. Ujczák Gabriella védője benyújtotta egy budapesti orvos bizonyítványát, amely szerint a gyermek súlyos bérhurutban szenvedett. Ujczák Gabriella ezzel akarja igazolni, hogy gyermeke tényleg a vonaton halt meg és ő csak a holttestet dobta a kútba.

SZÍNHÁZ, MOZI

A SZÍNHÁZAK PÉNTEKI MŰSORA

Opera: Fidelio (7).
Nemzeti: Kossuth (fél 8).
Kamara: Aranyember (háromnegyed 8).
Vigszínház: A levél (fél 8).
Magyar: Csattan a csók (8).
Városi: Mesék az írógepről (fél 8).
Belvárosi: A szombatesti hölgy (8).
Fővárosi Operett: Hotel Napoleon (9).
Andrássy-úti: A párisi Rotschild (fél 9).
Royal Orfeum: Világvárosi varieté-színház (8).

A FILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

RADIUS FILMSZÍNHÁZ (Nagymező-u. Telefon: Tere 220—98, Tere 292—50.) Csütörtöktől: Tingli-Tangli, Johnny Graton, Flory Florencevel a főszerepben. — 24 górl. — Jazz-band. — Előadások kezdete 5, negyed 8 és fél 10 órakor. — Jegyek előtérben kaphatók.
UFA FILMSZÍNHÁZ (Tere-körút 60. Nyugati-pályaudvarral szemben. Telefon: Lipót 221—32 és 921—33.) — 1927 november 3. csütörtöktől. — Magyar és UFA világábrító. — Az öröklet öröke. A főszerepben: Sandra Milovanoff és Ch. Vanel. — Don Juan. A főszerepben: John Barrymore, Mary Astor, Estelle Taylor, Mirna Loy és Warner Oland. — Előadások kezdete: hétköznap a csütörtöki premier napján is: 5, negyed 8, fél 10 órakor. Vasárnap: háromnegyed 4, háromnegyed 6, 8 és 10 órakor.

A képes KIS UJSÁG

1
napra
2
pengő

A KIADÓHIVATAL CIME:
BUDAPEST, IV., DALMADY-UTCA 3.

»Baromfitörő készülék«-kel

egy perc alatt törhet és a fulladás ki van zárva. Nem kinezza jószágát és kényelmesen dolgozhat. Kézsebzés, de-
rékfűtés és főlfűtés sincs többé. Olcsó.
Már egy liba megmentésével megtérül az ára. Kérje a 4. sz. árjegyzéket. Cim

Kugler Sándor, Makó

A NAGY VIHAR HAJÓTÖRŐTTJEI
Irta Liber Endre szék. főv. tanácsnok. Hivatásos adatok, emlékeztetők, elbeszélések és egyéb feljegyzések a nagy menekülés idejéből. Ára postaköltséggel, fizetve 6 P. köve 8 P. A pénzt erte a címre tessék feladni: KIS UJSÁG kiadóhivatala, BUDAPEST 4.

RÁDIÓ

SZOMBATI MŰSOR

Budapest 555.6 hullámhossz. 9 óra 30 perc: Hírek, közgazdaság. 11 óra: Hangverseny. 12 óra: Pontos időjelzés. 3 óra: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 7 óra 15 perc: Gígyányos magyar-est. 8 óra 30 perc: Könnyű zene. 10 óra 15 perc: Gígyányzene.
Bécs 517.2 hullámhossz. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 45 perc: Zene.
Zürich 588 hullámhossz. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 10 perc: Harmonika-hangverseny. 7 óra: Harangjáték. 8 óra: Mandolinhangverseny. 9 óra 20 perc: Kézi harmonika-hangverseny. 10 óra 10 perc: Táncczene.

Hol lesz vásár?

Szombaton, október 5-én. Állatvásár és kirakodóvásár. Átalla, Somogy megye; Darány, Somogy megye (sertésvásár nincs); Görcsöny, Baranyamegye; Kővágóörs, Zalam megye; Marcali, Somogy megye; Mike, Somogy megye (sertésvásár nincs); Zalagyömörő, Zalam megye; Zalalövő, Zalam megye (sertésvásár nincs).

Vasárnap, november 6-án. Állatvásár és kirakodóvásár. Abádszalók, Szolnok megye; Alberti, Pest megye; Budapest, Pest megye (sertésvásár nincs); Jásziskér, Szolnok megye; Kiskunmajsa, Pest megye; Kunszentmárton, Szolnok megye.

Hétfőn, november 7-én. Állatvásár és kirakodóvásár. Alsóság, Vas megye; Balassagyarmat, Nógrád megye; Hatvan, Heves megye; Kenderes, Szolnok megye; Magyarokesi, Tolna megye (sertésvásár nincs); Mohács, Baranyamegye; Mór, Fejér megye; Mosonszentjános, Moson megye; Nagykápolnok, Zalam megye; Nyírbakta, Szabolcs megye; Pécs, Baranyamegye; Poroszló, Heves megye; Sárosp, Fejér megye; Sátoraljaújhegy, Zemplén megye; Szikszó, Abauj-Tornamagy; Szill, Sopron megye; Tolna, Tolna megye; Várpálota, Veszprém megye (sertésvásár nincs); Vép, Vas megye; Veszprém (Alsóváros), Veszprém megye. Csak kirakodóvásár: Szentendre, Pest megye.

VÁGÓ órák és ékszerek Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 12. szám
Valódi svájci zseborák — — — — — 5 pengőtől feljebb
14 kar. arany nyaklánc — — — — — 5
14 kar. női vagy férfi pecsétgyűrű — — — — — 5
14 kar. arany fűgő — — — — — 5
Az összes raktáron levő áruk mélyen lezállított áron árusítatnak

Főszerkesztő HUSZÁR KÁROLY

Felölös szerkesztő és felölös kiadó SZEDERKÉNYI A.
KIS UJSÁG kiadóháza. WODIANER F. és FIAI Rt.
kőrforgógépeinek nyomása (Felölös: Kiss Ferenc)
Budapest, IV., Dalmady-utca 3-5-7.